

Wychodzi dwa razy tygodniowo, w godz. 9-tej rano i o godz. 6-tej wiecz. W niedzielę i święta wroczyście raz na dzień raz.
PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 3 kor., kwartalnie kor. 6; w jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 55 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 6. W państwie niemieckim kwartalnie kor. 19; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwurazowe wysyłki dziennie DOPLACA się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal. Adres Red. Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres hal. „Głos Narodu“ Kraków. Telefon Nr. 196.

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny, założony w r. 1893 przez Józefa Bogasa.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupré

Osobna prenumerata w wydaniu poranne wysłać miesięcznie w mieście z odnośnictwem do domu 1 koronę.

Numer poranny 4 h., wtu szczy 10 hal. Listy płać być przekazy za prenumeratę i inseraty, traas do Administracji „Głosu Narodu“ — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchii i w państwie niemieckim. Reklamacje

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowym „Głosu Narodu“, róg św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., układ tabelaryczny, liczbowy od wiersza 30 h. za pierwszy raz, każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokołowski, w Warszawie Hausmann, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Opeitk, M. Dukes, H. Schalek, E. Brann, Katschera & Schierl, R. Mosse, Friedl, w Berlinie F. E. Coe, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14 Cite de Trevisse, John F. Jones & Cie.

Nr. 472.

— Kraków poniedziałek dnia 22 października 1906 r.

ROK XIV.

Ofiara Węgrów.

Przemoczony wpływ Węgier na sprawy i losy monarchii habsburskiej, od wielu już lat daje się odczuwać dotkliwie pod każdym względem.

W kierunku ekonomiczno-handlowym i obciążenia nadmiernego austriackiego budżetu na wspólne wydatki oraz w kierunku organizacji wojskowej żądania i dążeń Węgrów stworzyły wprost zamęt we wszystkich działach życia monarchii, za którym poszło jej osłabienie wewnętrzne, niezgoda i spory wlokące się cała lata, a tem samem zachwianie stanowiska i powagi monarchii na zewnątrz.

Jedynym człowiekiem, prawdziwym mężem stanu o szerokim pokroju, który potrafił skołać ną nawę starego państwa utrzymując na powierzchni politycznej, ratować jej powagę i urok wielkomocarstwowy — był minister spraw zagranicznych hr. Agenor Gołuchowski.

Powołany przed 12 laty na to ważne a tak trudne stanowisko, w chwili gdy stosunki monarchii do państwa sąsiedniego były dość naprężone, a położenie na półwyspie bałkańskim bardziej niż to bywa zwykle, zaognione, potrafił hr. Gołuchowski bystrością umysłu i nieporównaną zręcznością dyplomatyczną bez zrywania trójprzymierza, w którym sprzymierzeńcami Austrii są dwaj i tradycyjni jej wrogowie, tak ułożyć stosunki z Rosją, że strzymierzeńcy stali się pewniejszymi i mniej niebezpiecznymi, a przyjacielskie porozumienie z sąsiadem, wzmacniło jej stanowisko w europejskim koncercie.

Także sprawy bałkańskie udało się dotychczas łagodzić w sposób dla pokoju pożądany.

Dla czegoż pada maż stanu, który oddał Austrii niezaprzeczone usługi, i którego kierownictwo sprawami zagranicznymi monarchii, spotykało się w delegacjach z powszechnym uznaniem?

Nie sprawy jego zakładu działania, nie zewnętrzna polityka stała się powodem jego upadku, lecz wygórowane niesprawiedliwe roszczenia Węgrów, którzy prą ze szkodą państwa do wprowadzenia rozdziału także w sprawach zewnętrznej polityki monarchii i zamarkowania przed światem, że monarchia składa się nie z jednego, lecz z ówu państw samodzielnych.

I w tem tkwi nie tylko szkoda dla monarchii, ale też pewne niebezpieczeństwo, które za sobą może pociągnąć upadek hr. Gołuchowskiego. Opierał się on tym roszczeniem Węgrów nie z antagonizmem przeciw nim, lecz w interesie monarchii, dlatego upadek jego, obudzi powszechny żal nie tylko Polaków, dla których jego stanowisko i roztropna polityczna działalność przynosiła zaszczyt lecz tak

że tych wszystkich, którzy dobrze życzą państwu i pragną jego pokojowego rozwoju.

Dla oceny zasług i działalności hr. Gołuchowskiego potrzebaby osobnego studium politycznego tych parę uwag podyktowało nam wrażenie na wiadomość o tem, że hr. Agenor Gołuchowski już wniósł dymisy na ręce cesarza, a on ją przyjął w zasadzie, czyli zgodził się na nowe ustępstwo Węgrom i w tej sprawie, z której po wszystkich dotychczasowych ustępstwach dla Węgrów, mogą dla monarchii wynikać najgorsze następstwa.

—oooo—oooo—

Chleb i polityka.

Wiedeń, 21 października.

(Mm.) Czy dogasająca Izba poselska będzie miała tyle czasu by prócz reformy wyborczej załatwić jeszcze kilka spraw, związanych ściśle z bytem materialnym szerokich sfer ludności?

Pamiętam wybornie scenę odczytania mowy tronowej, którą monarcha zagał kadencję Izby poselskiej, wybranej w grudniu 1900 i w styczniu 1901 roku. Było to 4 lutego. W dzień nieładny, mglisty, wilgotny. W sali tronowej zamku wiedeńskiego zgromadzili się członkowie obu Izb. Wśród posłów widniało wiele twarzy nowych. Na obu estradach, ustawionych przy dwóch ścianach podłużnych, siedziało kilkaset osób należących do arystokracji, do świata politycznego, do dziennikarstwa. Po obu stronach tronu, który zajmuje ścianę na wprost drzwi wchodowych, ustawiono także dwie estrady. Na mniejszej po prawej stronie tronu zasiadły arcyksiężne, wśród nich młodziutka, jeszcze niezamężna wnuczka cesarza, arcyksiężna Elżbieta. Estradę z lewej strony tronu zajął świat dyplomatyczny. Pod tą estradą stali ministrowie w mundurach galowych. Na czele dr. Koerber. Szambelan dyżurny uderzył trzykrotnie laską w podłogę. Zapanowała cisza: cesarz wchodzi na salę w mundurze galowym generalskim. Siadł na tronie i powiódł okiem po obecnych.

Prezes Izby Panów, książę Windischgrätz w mundurze — nie pamiętam — kapitana czy majora obrony krajowej podniósł w górę rękę i wydał trzykrotny okrzyk na cześć cesarza. Członkowie Rady państwa zawtórowali.

Dr. Koerber wystąpił z szeregu i podał monarsze z niskim ukłonem papier. Była to mowa tronowa. Cesarz wdział stosowny kapelusz generalski na głowę, nałożył binokle i rozpoczął czytać.

W ile i w jakie zapowiedzi obfitowała owa mowa! Pomijam już obietnice polityczne: ograniczenie paragrafu 14-go, rewizję regulaminu Izby poselskiej, uregulowanie kwestji językowej utrzymanie jednolitości języka urzędowego w pewnych sferach zarządu państwa, zawarcie ugody z Węgrami. Ani jednej z obietnic nie załatwiono!

Przypomnę ważniejsze punkta programu gospodarczego: przyjsie z pomocą finansom krajów koronnych, uchwalenie ustawy, popierającej przemysł i rozwój jego poszczególnych gałęzi, reforma ustawy o towarzystwach akcyjnych, ustanowienie towarzystw z ograniczoną poręką, ustawa przeciwko niesumiennej konkurencji, popieranie marynarki handlowej, rewizja przepisów o handlu domokrajnym, dalsze uzupełnienie prawodawstwa o ochronie robotników i czasie pracy, ustalenie zabezpieczenia obywatelskiego urzędników prywatnych i pomocników handlowych. Regulacja rzek będzie przyśpieszona. Handel terminowy na giełdzie produktów zbożowych ulegnie reformie. Będą zorganizowane stowarzyszenia zawodowe rolnicze. Inwestycje kolejowe, druga kolej do Tryestu, zastrzony nadzór nad gospodarką dróg żelaznych prywatnych celem przygotowania ich upaństwowienia, uregulowanie przepisów o wychodźstwie, organizacja biur pracy, budowa tanich i zdrowych domów robotniczych, ustawa o zwalczaniu pijaństwa reforma szkół handlowych i przemysłowych, reforma prasowa.

Szósty rok już się kończy. Parlament zdołał załatwić zaledwie część tych zapowiedzi gospodarczych. Bezpłodna obstrukcja zajęła pole w kadencji. Potem w ostatnim roku przyszła reforma wyborcza. Odrodzi ona państwo, lecz odwlekła załatwienie wielu, wielu spraw ważnych dla dobrobytu ludności.

Widzimy, jakie trudności musi przełamywać upaństwowienie Kolei północnej. Bylibyśmy bardzo zadowoleni, gdyby się udało załatwić reformę ksiąg gruntowych w Galicji i na Bukowinie, reformę przemysłową, która będzie musiała powrócić raz jeszcze do Izby poselskiej, ponieważ Izba Panów porobi w niej zmiany, reformę ustawy naftowej, także ważnej dla dobrobytu Galicji. Czasu bardzo niewiele, może mniej, niż się dzisiaj przypuszcza, jeżeli istotnie wszechniemy i radykałscy czescy wspólnie rozpoczną obstrukcję przeciwko reformie wyborczej. Również i Koło Polskie przypuści szturm celem zdobycia mandatu polskiego na Bukowinie. Nie będzie ono dążyło do obalenia reformy wyborczej, lecz bądź co bądź zabierze tym

szturmem i kilka posiedzeń. Odbije się owa dłuższa rozprawa nad reformą wyborczą na losach reform gospodarczych.

Ufajmy, że w nowej Izbie poselskiej, opartej na podstawach demokratycznych, polityka socjalna zajmie pierwsze miejsce w programach, rozprawach i uchwałach.

—00000—00000—

Fiasko radykalizmu.

Przesilenie francuskie nie przychodzi niespodziewanie. Odkąd się pokazało, że gabinet Sarriena, powołany do życia z głównym celem przeprowadzenia ustawy separacyjnej — zadaniu temu nie sprostał, było przesilenie nieuchronnym, zwłaszcza wobec zupełnej bezradności jaką okazał rząd po znanej encyklice Piuso X. A była to nie tylko bezradność, ale i wielka rozbieżność poglądów pomiędzy członkami gabinetu, która dowiodła że rząd nie miał jednołitego planu działania, i był zupełnie wytracony z równowagi niespodziewanym oporem duchowieństwa i ogółu katolików.

Forsując z takim zasobem płytkiej frazeologii i hałaśliwej rektorny rozdział Kościoła i Państwa, mniemali radykalisci, złudzeni wynikiem ostatnich wyborów, że opinia publiczna stoi po ich stronie, i że społeczeństwo francuskie czeka niecierpliwie na wykonanie ustawy łamiącej wszystkie tradycje katolickiej Francji.

Tymczasem ci sami wyborcy, którzy pod wpływem agitacji nie liczącej się z żadnymi względami, głosowali naiwnie i bezkrytycznie na kandydatów radykalnych i socjalistycznych, szafujących hojnie niemożliwymi obietnicami, — odrazu otrzeźwiali, gdy zobaczyli, jakie są prawdziwe cele i zamiary radykalno-socjalistycznej partii. Włościanin francuski mógł wybrać zwolenników rozdziału Kościoła i państwa, ale nie chciał pozwolić na wydzieranie mu jego wierzeń, na kasowanie obrządków religijnych, do których był silnie przywiązany. Okazało się też prędko, że łatwo było ustawę separacyjną uchwalić — zaś wprowadzenie jej w życie

natrafiało na nieprzezwyciężone niemal trudności...

Również energiczna postawa Watykanu była niespodzianką dla mędrców radykalnych, którzy wszystkie swoje polityczne wiadomości czerpali z dzienników redagowanych przez żydów i wolnomularzy, a zapewniających na wyścięgi swoich czytelników, że Papiież musi uznać ustawę...

Gabinet radykalny stanął zatem wobec dylematu: albo wojna religijna, albo kapitulacja wobec Rzymu... Na wojnę nie mieli ministrowie dość odwagi — kapitulacja robiła ich niemożliwymi we własnym stronnictwie. Trzeba było szukać drogi pośredniej — a gabinet był już zbyt zaangażowany w politykę utępieniową, aby mógł próbować nowych układów, nie tracąc wszelkiej powagi... pozostało tylko przesilenie to jest zmiana, względnie gruntowne odnowienie rządu...

Takie są rzeczywiste powody przesilenia, które utarowało p. Clemenceau drogę do prezesury gabinetu.

Ten ambitny i śmiały eks-weterynarz, który służył kiedyś jako „obalacz ministrów“, musiał wreszcie porzucić wygodne stanowisko wiecznego opozycjonisty i wsiąść na swoje barki odpowiedzialność za losy Francji. Kazano mu pokazać, że potrafi niesprawiedliwie czynem swoje ostre krytyki, że będzie działał lepiej i rozumniej, niż ci wszyscy ministrowie, których z takim powodzeniem zwalczał...

P. Clemenceau znanym jest jako radykalista i dreyfusista, i uprawiał zawsze politykę antyklerykalną, a raczej antykatolicką, na wzór swego mistrza Gambetty. Mimo to, gdy doszedł do władzy, przejął się od razu swoją rolą i okazał poczucie odpowiedzialności jako członka rządu, zadziwiający u człowieka, który tak długo szukał łatwego poklasku u tłumów...

Przedewszystkiem wystąpił Clemenceau bardzo stanowczo przeciwko socjalizmowi, jako pierwiastkowi antypaństwowemu, — następnie zaczął zwalczać nepotyzm parlamentarny, który deprawuje całe życie publiczne trzeciej republi-

ki, — a w końcu oświadczył publicznie, że dopóki on jest ministrem, żaden kościół katolicki nie będzie zamknięty... Oświadczenie to nabiera wagi, wobec znanych żądań socjalistów i żydów, aby w razie oporu przeciwko ustawie separacyjnej, kościoły katolickie przeznaczyć na cele świeckie...

Tak się rysuje program rządowy Clemenceau... Nie trzeba stąd wnosić, aby ten długoletni radykalny agitator, nawrócił się odrazu do zasad umiarkowanych, trudno również przypuścić, aby Clemenceau cofnął ustawę o rozdziale Kościoła i państwa, — zdaje się jednak, że ma on na tyle rozumu, iż dojrzy niebezpieczeństwo grożące Francji ze strony międzynarodowych lub obcych żywiołów, które pragną wywołać najstraszniejszą z wojen domowych — wojnę religijną.

W każdym razie uderzającym jest, że prasa żydowska, która z początku wynosiła pod niebiosami Clemenceau, ucichła nagle w swych pochwałach, a socjaliści traktują go nawet jako zwykłego „mieszczucha“, a przecież p. Clemenceau jest przyjacielem Dreyfusa i chce przyozdobić swój gabinet drugim ideałem żydów: je nerałem Piquart...

—00000—00000—

Usamowolnienie włościan rosyjskich.

Aczkolwiek w Rosji zapanowała obecnie na całej linii reakcja i terror policyjny ściga tam już nie tylko wszelkie objawy rewolucyjne, lecz zwraca się swym ostrzem i przeciw konstytucyjnym dążeniom społeczeństwa, gabinet Stołypina usiłuje pozyskać ludność włościańską szeregiem reform specjalnie dobro tej najliczniejszej warstwy narodu rosyjskiego mających na celu. Po ukazach o zwiększeniu obszaru gruntów włościańskich przez użycie na ten cel pewnej części majątków apanażowych i państwowych, ogłoszono obecnie, jak doniosły już telegrafy, ukaz carski, który znosi różne ograniczenia prawne, jakim podlegała dotychczas ludność włościańska w państwie rosyjskim.

wet szafy na ubranie, ani umywalni. Myję się obecnie w kuchni u mojej gospodyni, pod kranem wodociągowym. Ani samowaru nie mam, ani żadnego naczynia.

Zapomniałem całkiem o trzeciej wdowie, o Akulinie Aleksiejewnie z Małej Ochty. Zapraszała mnie przecież sama. Trzeba ją będzie odwiedzić. Kto wie może to będzie również odpowiednia wdowa. Przecież nie szkodzi nic, że się będzie równocześnie opracowywać dwie wdowy. Ta może być również przydatną. Pójdę do niej w niedzielę. Ściskam dłoń Twą Hipolicie. Bądź zdrow. Twój Gleb.

XI.

Hipolicie Iwanowiczu, bądź pozdrowion! Ściskam mocno prawicę Twoją i donoszę Ci coś niecoś o moich wdowach, bo mówi się zwykle o tem, co boli. Dziś, skorzystawszy z niedzieli, udałem się na Małą Ochotę do drugiej wdowy. Akuliny Aleksiejówny. To jest, ściśle rzecz biorąc, jest to trzecia wdowa właściwie, jeśli liczyć i Jelikandę z Petersburskiej strony, chociaż musisz sobie przypomnieć, że Jelikanda nie okazała się wcale podatną do opracowywania. Wdówkę mało-ochtyńską można wcale nieźle naciągnąć i skorzystać od niej cośkolwiek, co mogłoby służyć, jako dodatek do zdobyczy od Anny Iwanownej. Jest niebogata, kapitalik w banku ma niewielki „dominę o trzech oknach odrobine“ (co prawda dom posiada pięć okien, ale z trzema jakoś lepiej rymuje „dominę — odrobine“), jest jednak szczodroblowa, co się już nieraz ujawniło za pierwszą moją u niej bytnością. Opowiem wszakże wszystko po porząd-

M. A. Lejkin

Dla smacznego wikt.

7

Ciąg dalszy.

IX.

Pozdrawiam Cię druhu Hipolicie!

Jestem więc już administratorem kamienicy Anny Iwanowny Bywam u niej codziennie: na obiedzie, lub śniadaniu. Stróżowie jej kamienicy nisko mi się kłaniają. Stary dozorca domu nazywa mnie już „Starym“, chociaż daję ci słowo że daleki jeszcze jestem od ślubnego koberca. Wdowa mięknie, ale nie łatwo to idzie. Ciągle jeszcze pamięta swego nieboszczyka i cześć jego pamięć. Bardzo mu jest wdzięczna za wszystko to, co dla niej uczynił. A co prawda uczynił wiele. Dzisiaj byłem z nią na Wołkowym cmentarzu na grobie jej męża i tam, na cmentarzu, uchyliła cokolwiek zasłone swej przeszłości. On był już starcem, ona zaś służyła u niego za pokojową. Potem zrobił z niej szafarkę a wreszcie gospodynią. Żyli tak z dziesięć lat aż wreszcie poślubił ją, aby jej zapewnić emeryturę po swej śmierci. Po ślubie wygotował testament na jej rzecz i po upływie jakichś trzech lat zmarł. Cały majątek w gotówźnie i dom stały się jej własnością. Żyje już we wdowieństwie blisko siedm lat. Gotówki nietylko, że nie uroniła, ale nawet przyrobiła, widocznie zatem tacy golcy, jak ja nie wyzyskiwali jej, a jeśli ją i napastowali, to widać tylko, że to baba — krzemień. W sypialni jej wiszą wprawdzie na ścianie fotografia jakiegoś wąsacza w bobrowej czapce i w futrze. Chłop

to był taki, odpowiedziała mi z westchnieniem: „achach, to jeden niepoń! Podobiznę jego dawno już należało wyrzucić ale kobieta jest zawsze głupią i słabą“ Opowiadała mi też jeszcze o jakimś dragonie, który pożyczył u niej tysiąc rubli i oto już trzeci rok się na oczy nie pokazuje. No, ale tysiąc rubli to przecież takie głupstwo. Po powrocie z cmentarza obiadałem u niej. Podała mi czerwona jedwabną koszulę wyszywaną białym jedwabiem na piersiach. Marna to zdobycz ale zawsze...

Na razie wszystko Ci doniosłem... Bywaj zdrow Twój przyjaciel Gleb.

X.

Miły dobry i drogi druhu, Hipolicie Iwanowiczu! Sprawa spracowania Anny Iwanownej, choć powoli, posuwa się jednak naprzód. Dziś po śniadaniu, dziękując jej za wszystko, pocałowałem ją, no i nie nazwała mnie już natarczywym, lecz figlarzem. Poszła potem do swej sypialni, przyniosła 30 rubli i podając mi te pieniądze rzekła: „Oto pensya pana, jako administratora! Bądź co bądź wezwałam już pana na tę posadę“. Obiecywała mi co prawda 20 rubli pensyi, ale dała trzydzieści. Dobra dusza!

Za te pieniądze sprawię sobie niebieski garnitur. Mnie, jako blondynowi, będzie do twarzy w niebieskim. Rządca jej wyprowadza się za dwa tygodnie, więc ja mogę się wprowadzić do tych trzech pokoi dopiero za dwa tygodnie. Ale skąd ja wezmę mebli do tego mieszkania? Mam tylko kanapę, łóżko, stół i trzy krzesła. Nie posiadam na-

 JOZEF MASSAR
Kraków, ulica Floryańska Nr.

Poleca na jesień i zimę: Nowości w Wełnie, Jedwabiu, Flanelach i Barchanach oraz ogromny wybór Konfekcyi dziecięcej dla Panienek do lat 16 dla Chłopców do lat 14. Towar doborowy. Ceny umiarkowane.

Ta ostatnia reforma ma istotnie doniosłe znaczenie, gdyż w Rosji włościanie, stanowiący 80 % całej ludności, choć uwłaszczeni w roku 1861, znajdowali się jeszcze pod brzemieniem specjalnego prawodawstwa, które pod względem prawnym, upośledzało ich tak samo jak za czasów pańszczyznianych. Włościanin rosyjski, zapisany do gminy, był dotychczas faktycznie jej niewolnikiem. Bez pozwolenia gminy nie wolno mu było zmieniać dowolnie miejsca zamieszkania, a gdy opuścił rodziną wioskę i zdobył sobie w mieście czy gdziekolwiek jakie niezależne stanowisko, gmina miała prawo zakazać mu pobytu po za jej granicami zmusić go do opuszczenia zajmowanego stanowiska i ściągnąć choćby siłą do wsi rodzinnej. Tak samo żaden włościanin bez pozwolenia gminy nie mógł być przyjęty do gimnazjum lub uniwersytetu. A trzeba tu jeszcze dodać, że wszelkie uchwały gminne, zezwalające włościanom na wolny pobyt poza granicami gminy lub na wstępowanie do szkół średnich lub wyższych, stawały się prawomocnymi dopiero wtedy, gdy przeszły przez instancje władzy administracyjnej, tj. naczelników ziemskich i gubernatorów. W ten sposób włościanie nie mogli dowolnie rozporządzać sobą nawet w życiu prywatnym i byli niewolnikami różnych czynowników, którzy mieli zawsze dość wpływu i siły, aby przeprowadzić swą wolę.

Wogóle ograniczenia włościan w najrozamitszych dziedzinach ich życia, były nadzwyczaj dotkliwie. Gdy włościanin chciał wstąpić do stanu duchownego, do służby rządowej otrzymać stopień naukowy, rangę, order, musiał uzyskać zwolnienie od gminy, przyczem tracił wszelkie prawo do posiadania gruntu gromadzkiego. Jeżeli włościanin zrzekł się gruntu albo go odstąpił komu innemu, nie mógł się uwolnić z gminy, jak tylko pod pewnymi uciążliwymi warunkami.

Nie mógł otrzymać paszportu bezterminowego tylko świadectwo czasowe, przy którego odnawianiu musiał uiszczać podatki gminne. Gdy nie płacił podatków, mógł być oddany na wyrobek i ubezwłasnowolniony przez dodanie opiekuna. Podlegał sądowi włościańskiemu i karom administracyjnym za drobne wykroczenia nakładanym bez sądu przez naczelników ziemskich.

Prócz tego włościanie nie mieli prawa wystawiać weksli, zakładać niektórych fabryk, tartaków, handlować drzewem we wsiach fabrycznych. stawali do ziemstwa tylko kandydatów z pośród

których wybierał radnych gubernator, nie mogli zajmować niektórych posad rządowych, zastrzeżonych dla stanów uprzywilejowanych itd. itd.

Te wszystkie ograniczenia znosi ostatni ukaz carski, który do pewnego stopnia zrównał włościan z innymi stanami „uprzywilejowanymi“.

Poprawia to położenie prawne zarówno włościan rosyjskich, jako też włościan polskich, zamieszkałych w zachodnich prowincjach Cesarstwa, oraz mieszkającej tamże drobnej szlachty polskiej nielegitymowanej, którą traktowano na równi z włościanami.

Oczywiście Ukaz nie dotyczy włościan z Królestwa Polskiego, gdyż ci co do praw cywilnych zostali zrównani z innymi stanami już sto lat temu, przez kodeks Napoleona, który wogóle zniósł podział na stany. Jeżeli zaś włościanie polscy nie są dopuszczani do posad rządowych w kraju to dzieła los ze wszystkimi Polakami. Trzeba bowiem tu podkreślić, że podana w sobotnim telegramie o tym ukazie wiadomość była o tyle niejasna, że ukaz nie przyznaje wszystkim poddanym rosyjskim równych praw co do służby państwowej lecz usuwa jedynie ograniczenia dotyczące włościan.

—oooo—oooo—

KRONIKA.

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków, dnia 22 paździer.

— **Kalendarzyk kościelny.** We wtorek 23 bm. Ignacego błog. wyznawcy, Teodora i Seweryna biskupa; we środę 24 bm. Rafała archanioła, Feliksa i Fortunata; we czwartek 25 bm. Chryzanta, Daryi i Kryspina.

Kalendarzyk astronomiczny. We wtorek 23 bm. wschód słońca o godz. 6 min. 16; zachód o godz. 4 minut 34; długość dnia godzin 10 minut 18.

Repertuar teatru miejskiego.

We wtorek 23 bm.: „*Bodenham*“ — sztuka w 5 akt. wierszem Lucyana Rydla

We środę 24 bm.: „*Odwieczna baśń*“ — poem dramatyczny w 3 akt. St. Przybyszewskiego, (popularne).

We czwartek 25 bm.: „*Pan Jowialski*“ — komedya w 4 akt. Al. hr. Fredry.
W piątek teatr zamknięty.

siebie kum.ę Taką samą, jak ona: gładka i smagła w. Ucieszyła się Akulina Aleksiejówna mojemu odwiedzinami niezmiernie i gdy mi się ukazała o mały że mi się nie rzuciła na szyję i wykrzyknęła:

— Kumciu! kumciu! Oto, powiada, ten sam uprzejmy kawaler, co mi to, jako niepiśmiennej wdowie, podanie w banku napisał. Pozwól, że was zaznajomię. Chciała wymienić, moje imię wraz z imieniem ojca i nazwiskiem, ale nie mogła tego uczynić, gdyż nie wiedziała jak się nazywam. Pomogłem jej i w ten sposób nastąpiła bliższa znajomość. Zaraz też pojawił się na stole wspaniały pieróg z podrobami i sercem, ukazała się też butelka wiśniowej nalewki domowego wyrobu. Napiiliśmy się i przekąsili.

Jak ta szanowna wdowa po ślusarzu pierwszej klasy i jej kumcia — trąbią! Wypiliśmy dwie butelki nalewki. Mnie się już całkiem w głowie zakręciło, a one obydwie, jak to powiadają, ani okiem nie mrugnęły. Coś jej się w głowie zakręciło że ja jestem adwokatem i ciągle mi proponowała, żebym się podjął ściągnięcia należności wekslowych od krewnych jej nieboszczyka męża. Następnie uparła się koniecznie, żebym kupił od niej zybeto futro po mężu. Powiadam jej „nie mam pieniędzy“. A ona na to: „Sprzedam panu na raty miesięczne“. No i wpakowała mi piękne zy-

W sobotę 27 bm.: „*Zimowa powieść*“ — dram. w 5 aktach W Szekspira.

W niedzielę 28 bm.: „*Zimowa powieść*“.

Repertuar teatru ludowego.

Wtorek dn. 23 b. m. „*Wieczór śmiechu*“ be nefis p. Kicińskiego.

Czwartek, dnia 25 b. m. „*Pani Majstrowa z Kleparza*“.

Piątek dnia 26 b. m. „*Piękna Marsylianka*“.

Sobota dnia 27 b. m. „*Pani Majstrowa z Kleparza*“.

Niedziela dnia 28 b. m. o 3 po poł. „*Życie w śnie*“.

Niedziela dnia 28 b. m. o 7 wiecz. „*Pani Majstrowa z Kleparza*“.

—oooo—oooo—

— **Namiestnik hr. Andrzej Potocki** wyjechał w niedzielę z żoną do Chlumea w Czechach, dokąd został zaproszony na kilkudniowe polowanie przez arcyksięcia Franciszka Ferdynanda i jego żonę księżnę Hohenberg.

Raj żydowski. Wychodzący w Krakowie „Tygodnik“ organ niezawisłych żydów, podaje kilka ciekawych cyfr o żydach węgierskich. Według „Tygodnika“, w krajach korony św. Szczepana stanowią Żydzi 4.5 proc. całej ludności to jest 900,000 Żydów na 20 milionów mieszkańców. Żydzi zamieszkują przeważnie północno-wschodnie Węgry. Obecnie największą gminą żydowską jest stolica kraju Budapeszt, licząca około 168.000 żydów. Wogóle Żydzi węgierscy rozdzieleni są na 2,548 gmin wyznaniowych są prawie we wszystkich zawodach. Po miastach zajmują się handlem i przemysłem, na wsi uprawą roli (!) Szczególnie wielki procent wykazuje udział Żydów w zawodach wolnych. Między dziennikarzami jest 89.6 proc. między lekarzami 48.3 proc. między adwokatami 34.1 proc. Żydów. W samym Budapeszcie jest na 1075 lekarzy, 635 Żydów, a na 1069 adwokatów 616 Żydów.

Widać z tego do jakich wpływów doszli żydzi na Węgrzech. Dziennikarstwo zagarnęli prawie zupełnie, a medycyna znajdzie się wkrótce wyłącznie w ich rękach. W handlu i przemyśle posiadają nieograniczony monopol, a cała polityka węgierska od nich zależy. To też Węgry zmieniają się zwolna w drugą Palestynę, a żydzi węgierscy nie chcą nawet słyszeć o emigracji nad Jordan....

betowe futro za 60 rubli, ale futro warte przeszło 100 rubli. Żeby się przedstawić jak się należy, dałem jej a conto 10 rubli, choć wątpię, czy będę w stanie dać coś więcej.

Doszedłem tedy do porządnego futra zybeto wego. Futro, jakby na mnie zrobione, niepotrzeba wcale przerabiać. Z futrem i z dwoma domami można sobie wyżyć wcale wygodnie. Kum.ę odprowadziłem do domu. Jest to także wdowa. Mieszka pod Smolnym i prowadzi fabrykę posadzek, po śmierci męża. Zaprosiła mnie do siebie i nie omieszkała pójść do niej. Dlaczegożbym nie miał pójść? Wdówka wcale powabna. Od jednej futro się wzięło, może od drugiej czapkę dostanę..

Pytasz o Ignasia Finikowa? Gdzież mnie teraz Finikow w głowie! Nie bywam u niego i nie wiem nic czy mu się dobrze wiedzie, czy też jest w biedzie. Ja teraz zajęty jestem wdowami.

Anna Iwanowna jest zdrowa i wszystko idzie pomyślnie. Wspominałem jej o tobie jako o dobrym przyjacielu. Poleciła mi przesłać Ci ukłony, chociaż Cię nie zna. Z tych jej ukłonów nie będziesz miał wprawdzie futra ale w każdym razie spełniam jej życzenia. Bądź zdrow Ścisłkam mocno dłoń Twoją.

Twój Głeb.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

ku. Nasamprzód udałem się na cmentarz Małochtienski. Myślę sobie: przecież i tam znajdują się wdowy, które przychodzą na groby mężów więc dlaczegoż nie miałbym zajrzeć i tam, kiedym się już wziął do pracy „we wdowach“! Rzeczywiście wdów tam było mnóstwo, ale z tem tylko bieda że trudno się dowiedzieć o położeniu majątkowym. Jakże się tu dowiedzieć na cmentarzu, która ma kapitał, a która niema? Wedle tego czy pomnik nieboszczyka kosztowniejszy czy tańszy? Ależ gdyby się w ten sposób wnioskowało, to można by się łatwo oszukać. To nie bank gdzie się widzi naocznie wypisaną na blankiecie sumę kapitału złożonego w depozycie. Za jedną, wprawdzie, w czarnym pluszowym okryciu, wzdychającą przy białym marmurowym pomniku, zacząłem się kręcić próbowałem zawiązać z nią rozmowę, ale na próżno. Wdówka ta wyszła przed cmentarz, wsiała do własnego ekwipażu, uśmiechnęła się spojrzawszy na mnie i odjechała. Właściwie, należało puścić się za nią w pogoń i kręcić się dalej za nią bo już ten jej uśmiech dowodził, że się trochę poddaje lecz gdzieżby nadążyła zwykła dorózkarska szkapka za jej rysakiem! Cmentarz to także niezły punkt do operacji „we wdowach“.

Ale odbiegłem znów od opowieści o Akulinie Aleksiejewnie. Zastałem ją tedy w domu. Miała u

Po niskich cenach w wielkim wyborze na sezon jesienny i zimowy poleca

Franciszek Martin

w Krakowie, Rynek gł. 1. 12. Płaszcz, Żakiety, Peleryny i Sukienki dla pańienek do lat 16. Ubranka, paltoty, Zarzutki i Kurtki dla chłopców do lat 10, Kapturki, Kapelusze, Czapki, Rękawiczki, Kamasze, Pończochy, Buczki. Bielizna dziecięca, jak również całe wyprawki dla niemowląt.

— **Komisja wodociągowa** odbyła w sobotę posiedzenie pod przewodnictwem I. wiceprezydenta p. Chylińskiego. Po zaznajomieniu Komisji z obecnie przeprowadzonymi a nie ukończonymi wierceniami na terenie wodonośnym Bielańskim, których celem jest poznanie uwarstwienia tego terenu na prawym brzegu Wisły, przedstawiono sprawozdanie z ruchu wodociągowego w m. lipcu, sierpniu i wrześniu. W tym czasie przypadło maximum wypompowanej wody w ilości 8736 m³ na dzień 27 września, minimum zaś w ilości 4527 m³ na dzień 20 września. Następnie komisja uchwaliła rozszerzyć sieć rur w Czarnej Wsi w ulicy obok szkoły. — Radzie powiatowej wielickiej przyznano odszkodowanie za użycie drogi do doprowadzenia wody do Zakrzówka oraz zatwierdzono układ z koleją Północną w sprawie użycia jej gruntów na ten sam cel. W końcu uchwalono budżet wodociągowy na r. 1907.

— **Z teatru miejskiego.** Niedzielne przedstawienie „Bodenhainu“ Rydla wypełniło audytorjum teatru. Następne przedstawienie — we wtorek d. 23 b. m. Projekt repertuarowy na tydzień bieżący nie obejmuje już „Bodenhainu“, tak, że czwarte przedstawienie tej interesującej nowości będzie miało miejsce dopiero w tygodniu przyszłym. Środowe popularne przedstawienie wypełni „Odwieczna baśń“ Przybyszewskiego.

Socjalistyczne organizacje nie mogą przeboleć, że nie potrafiły zbojkotować naszej drukarni,

Jakimi zaś środkami walczą przeciw nam socjaliści, tego dowodem jest fakt następujący: Pracował w naszej drukarni składacz maszynowy, p. Banach, z Poznańskiego, i przez dłuższy czas opierał się naporowi socjalistów, ażeby zaprzestał pracy. Jednej niedzieli porwawo go jednak czerwoni w swe towarzystwo i poili do bezpamięci z rządu przez kilka dni — a następnie wyprawili „swoim“ kosztem wraz z rodziną do Poznańskiego, wystawiając mu dokument, który tu w dosłownym brzmieniu przytaczamy:

Oświadczenie.

Niniejszem pismem gwarantujemy p. Stanisławowi Banachowi tygodniowo 50 koron aż do stanięcia tegoż do kondycji. W razie otrzymania kondycji przy ręcznym układzie, zobowiązujemy się pracę tegoż wyrównać do powyższej kwoty. Gdyby p. Banach chciał wyjechać, ponosimy kosztą przesiedlenia w zupełności. W razie załatwienia sprawy w drukarni „Głosu Narodu“ zobowiązujemy się starać o umieszczenie tegoż w tejże drukarni.

Kraków, 30 września 1906 r.

S. Gawel Henryk Schiff
przew. zgromadz. Przew. K. m. Z.

Towarzyszy Misiótek.

Pytanie, z jakich funduszy podpisani wypłacać będą te kwoty, jest ciekawem, i wartyby głębiej wniknąć w tę sprawę. Lecz to pomijamy, a stwierdzamy, jakich to środków używają socjaliści demokracji, aby nam utrudnić wydawanie pisma.

Wobec tego prosimy uprzejmie naszych szanownych abonentów, ażeby raczyli uwzględnić, że pismo nasze właśnie wskutek tej walki z socjalistyczną organizacją, pozostaje już drugi miesiąc w anormalnem położeniu i przy największym wysiłku personelu drukarni czasem się opóźnia.

Gdy z tej walki wyjdziemy zwycięsko, pismo jak dawniej, będzie wychodzić regularnie o oznaczonej godzinie, t. j. o 6 wieczorem.

— **Splątane konie.** Wczoraj po południu konia p. Żeglikowskiego, zaprzężone do powozu, przestraszyły się szczeknięcia psa i w pedzie ruszyły z miejsca w ulicy Karmelickiej od rogu ulicy Siemiradzkiego, pędząc wprost na orszak pogrzebowy. W chwili gdy miały już wpaść w tłum, p. Mądrykowski otworzył raptownie przed nimi parasol, wskutek czego odskoczyły na bok i w całym pedzie wpadły do sklepu korzennego p. Leśnowskiego przy rogu ulicy Granicznej. Tam utknęły na schodkach, ale dyszlem rozbiły drzwi sklepowe z lewej strony i dużą szybę z firmą sklepową. Podczas unoszenia się koni mała dziewczynka dostała się pod koła powozu i tylko cudem prawie ocalała, wychodząc z niebezpieczeństwa z lekkim tylko skaleczeniem twarzy. Konie przytrzymane cofnięto zaraz do stajni.

— **Zgubiono i znalezione** w ciągu dnia wczorajszego: p. M. hr. Borkowska zgubiła złoty zegarek z łańcuchem; Chardle (?) Jeiches zgubiła złoty cwikier; p. Leokadja Buryan zgubiła złoty zegarek damski; Zygmunt Speichler zgubił złoty zegarek z łańcuszkiem; wreszcie p. Monika Finowska złotą obrączkę.

— **Regulacja Wisły.** Komisja zwołana przez Namiestnictwo w sprawie podwyższenia wałów Wisły, poniżej Krakowa, w której wzięli udział Radca Namiestnictwa Dr. Ustyanowski, starszy radca bud. Ingarden, delegat Ministerstwa spraw wewn. st. radca bud. Herbst, delegaci Wydziału krajowego zastępca marszałka Dr. Pilat i dyrektor krajowego biura melioracyjnego Kędzior, tudzież zastępcy ekspozytury dyrekcji dróg wodnych radca bud. Czerwiński i starszy inżynier Piekarski, przeprowadziła w kierownictwie regulacji Wisły obrady nad odnośnymi projektami.

Przy tych obradach osiągnięto zupełne porozumienie we wszystkich szczegółach, tak że obecnie ustawowemu zabezpieczeniu robót nie stoi na przeszkodzie.

— **Z teatru ludowego.** Ostatnią premierą teatru ludowego, był odegrany we czwartek i w niedzielę wesół wodewil Z. Przybylskiego p. t. „Nasze szwaczki“. Publiczność wypełniająca szczerze na obu przedstawieniach audytorjum, bawiła się świetnie i oklaskiwała z zapalem wykonawców. Szczególnie przyczynił się do tak dodatniego wyniku przedstawienia p. Doliński, w roli chłopaka, taniec zaś jego w akcie czwartym, w którym dzielnie dopomagała mu p. Sieniawska, „stróżowa“, nagrodzono burzą oklasków. P. Wandycz okazał się pierwszorzędną siłą wodewilową, podobnie p. Fraczkowska. W „żywiolu swym“ był p. Boroński oddający szczególnie dobrze rolę andrusów — nożowców. Całość dopełnili p. p. Kalinowska, Czernańska, Poraj, Barwiński, Kalinowski i inni. Słowo uznania należy się orkiestrze „Harmonii“, która mimo rozstrzelonych sił wskutek udziału przeważnej liczby swych członków w teatrze miejskim, i w teatryku przy ul. Rajskiej wywiązuje się bez zarzutu ze swego zadania.

— **„Piękna Marsylianka“** powraca w obecnym tygodniu na afisz teatru ludowego, w którym przez powstały protest nie grana była 2 tygodnie. Pokonawszy wszelkie przeszkody i trudno ści, dyrekcja teatru ludowego wznawia „Piękna Marsyliankę“ w piątek dn. 26 bm. po raz czwarty oraz szereg dalszych tej sztuki przedstawień w dniach najbliższych. Jutrzejczy benefis p. Kicińskiego, znanego i lubianego komika zapowiada się świetnie tak pod względem artystycznym jak kasowym. Próby z „Pani Majstrowej z Kleparza“ dobiegają kresu również śpiewy wypełniające sztukę odbywające się pod kierownictwem p. Issakowicza są już na ukończeniu.

— **Benefis p. Wł. Kicińskiego „ulubieńca“** publiczności teatru ludowego, odbędzie się jutro t. j. we wtorek dn. 23 b. m. Zasłużony ten dla sceny polskiej artysta, który przed laty święcił tryumfy w teatrze krakowskim, posiada i teraz jeszcze dzięki niezrównanemu humorowi, dar bawienia publiczności, to też każdorazowe ukazanie się jego na scenie spotyka się z długo niemiłkającymi oklaskami. Przypuszczać też należy, że publiczność krakowska w uznaniu zasług jego, szczerze zapełni jutrzejszego wieczora widownię teatru ludowego, tem więcej, że na zapowiedziany „Wieczór śmiechu“ złożą się wesole monologi wypowiedziane przez benefisanta, oraz kilka jednoaktówek przy udziale sił pierwszorzędnych.

— **Pogrzeb s. p. Józefa Kuszyckiego,** długoletniego dyrektora zakładu im. św. Józefa odbył się wczoraj o g. 3 i pół po południu. Zwłoki eksportował z zakładu osieroconych chłopców nominat ks. prałat dr. Bandurski, a w orszaku żałobnym szło wiele osób z miasta i najbliższej okolicy. Na czele konduktu szła młodzież niosąc chorągiew i wspinały wieńce.

— **Wieczór Kościuszkowski** w krakowskim Sokole odbył się wczoraj przy pełnej sali, wiele osób odeszło od kasy dla braku biletów; nawoływania dzienników aby wcześniej się opa-

trywano w bilety były widocznie racjonalne Wydział Sokoła postanowił to święto sokole spopularyzować; ustanowił tedy minimalne ceny wstępu przy odpowiedniej redukcji programu. — Pomysł ten w zupełności się powiódł.

Obchód zagał p. Adam Staszczak jednym i gorącym przemówieniem. Huragan oklasków był nagrodą za jego słowa przejęta szczerym patryotyzmem. Następnie młody chór sokoli pod batutą wytrawnego śpiewaka, wykonał szereg pieśni. sownie nagrodzony oklaskami przez słuchaczy. — Orkiestra sokoła zdumiewające postępy poczyniła w zgraniu się w czem wielka zasługa dyrygenta druha Urygi. Obchód zakończyło ogłoszenie zwycięzców w zawodach Kościuszkowskich. Drużyna Sokoła ze sztandarem na czele zajęła estradę, poczem wobec członków Wydziału przemówił prezes Sokoła druh Turski do zwycięzców wyluszczać im znaczenie tych olimpijskich zawodów, poczem nastąpiło rozdanie dyplomów i fotografii.

Palmę zwycięstwa uzyskali druhowie Twar. dosz za bieg 100 m., Wł. Kuryluk za bieg 500 m., Tad. Sośnicki za rzut kamieniem 7 m. 60 cm. Mich. Meglicz za strzelanie do tarczy z Manlichera na 220 obrotów 16 punktów w 5 strzałach. Szcz. Hajduk za skok w wyż i w d. oraz za ćwiczenia na przyrządach. Stan. Rudy za skok o tyczce 2 m. 35 cm.

Święto sokole zakończyło się towarzyską wieczornicą w górnej sali.

— **Pogrzeb s. p. Bronisława Trzaskowskiego** odbył się wczoraj o g. 3-ej po południu z domu przy ul. Karmelickiej l. 56. Zwłoki eksportował na cmentarz proboszcz od św. Florjana ks. dr. Kalinowski przy udziale licznego duchowieństwa, poprzedzanego przez młodzież gimnazjalną męską, tudzież żeńską obu gimnazjów, z wieńcami. Trumnę i karawan okrywały również wieńce od najbliższej rodziny, od miasta Tarnowa, którego obywatelem honorowym był zmarły, oraz od kilku rodzin obywatelskich. Za trumną oprócz rodziny szedł liczny zastęp osób z szerokich kół inteligencji naszego miasta. Przy wyprowadzeniu zwłok mowę żałobną imieniem pedagogów wygłosił prof. Habura.

— **Spółka fakturowa.** Statut tej nowej instytucji bankowej, zainicjowanej przez „Ligę pomocy przemysłowej“ na tegorocznym krajowym zjeździe Ligi pomocy przemysłowej, mającej wprowadzić nowe formy kredytu knieckiego, uchwalony został d. 19 b. m. na posiedzeniu Komitetu założycieli, na którego czele stoi wiceprezes Ligi pomocy przemysłowej dyr. Terenkoczy. Z grona Komitetu założycieli wydelegowani członkowie: Fr. Garczyński, Aleksander Getritz, Józef Olszewski i dr. Ruckor, mają w najbliższym czasie rozpocząć rokowania z poważnymi instytucjami finansowymi o kreowanie projektowanej spółki i dostarczenie jej większego kapitału.

— **Kronika policyjna.** Piotr Rogowski 25 lat liczący wyrobnik z Płaszowa, zoczywszy w maju roku zeszłego u Marji Łykowej banknot 100 koronny, użył złodziejskiego fortelu. Zaprowadził Łykową do swego brata, spoił ją, skradł banknot i ulotnił się. Wczoraj t. j. w półtora roku po owym fakcie, Łykowa spotkała sprawcę kradzieży i spowodowała jego przyaresztowanie. Rogowski tłumaczy się, że był również pijany jak Łykowa, więc nic nie pamięta co robił.

Za zbrodnię dzieciobójstwa aresztowano w sobotę 27 lat liczącą Agatę Gandek, służącą z Zakliczyna, która noworodka wrzuciła w miejsce ustępowe.

Za zaczepianie i niepokojenie przechodniów aresztowano wśród dnia wczorajszego Wiktora Matojewicza, czel. szewskiego, Piotra Kurendę służącego i Michała Turka wyrobnika. Napastnicy upominani przez posterunki policyjne, nie tylko się nie uspokoiili, ale policjantów obrzucali gradem obelżywych słów. Turek zaczepił jednego z generałów, przed którym zrobił „llabt acht.“ Wszyscy trzej byli podnieceni alkoholem.

— **Z Białej** piszą nam: Za staraniem kilku ruchliwych i naradowo goręcej czujących osób urządzono w mieście naszym obchód Kościuszkowski. Obchód odbył się we wtorek i wypadł mimo usiłowań i pracy inicjatorów, pod względem udziału publiczności dość słabo. Na nabożeństwie żałobnem, prócz szkol-

Największy wybór przyborów do maszyn do pisanja zastępstwo maszyn systemu

POLYGRAPH

polecają: JANEK & ZIEMBICKI Kraków Rynek 8.

nej dziatwy polskiej było zaledwie kilka osób. To samo stało się w szkole na poranku na cześć Naczelnika.

Kogo winić w tej sprawie? Naszem zdaniem w mieście takim jak Biała, w którym z Polaków znajduje się tylko garstka urzędników, obowiązanych „poranki” spędzać w biurze a mieszczaństwo duchem jeżeli nie zgermanizowane, to narodowo nieświadomione, a główna armia polska, robotnicy, od 6 rano muszą być w fabryce, — obchody narodowe zwłaszcza poranne, nie mogą się udać, przy najlepszej woli i wysiłku inicjatorów.

Należałoby zmienić zwykłe formy naszych obchodów narodowych, bo przecie nie chodzi o formę ale o treść. Potrzebne by też było nieodzownie, ażeby pomiędzy polskimi towarzystwami przyszło do ściślejszej koncentracji narodowej i łączenia sił w sprawach i pracach narodowych, inaczej rozstrzelone wysiłki kończyć się będą zawsze małym pożytkiem. N

— **Bochnia, 20 paźdz.** (Budowa wodociągu. — Uchwały komisji inwestycyjnej).

Długi czas sprawa budowy wodociągu w naszym mieście nie wychodziła poza zakres sfer utopijnych, a to tak z powodu trudności znalezienia dobrej wody i w dostatecznej ilości, gdyż na przeszkodzie stał poprzeczny wał ilów solnych, w których istnieje 400 m. głęboka kopalnia, mogąca ściągnąć wodę z całej okolicy, jak niemniej z powodu braku fachowego hydrotechnika, któryby zdołał swą wiedzą oprowadzić trudną sytuację. Dopiero od chwili, jak Rada miejska powołała na kierownika budowy prof. Włodz. Dziakiewicza, autora cennych prac w dziedzinie geologii, a także praktycznie zawodowego hydrotechnika, sprawa odrazu wzięła pomyślny obrót. W niespełna pół roku znaleziono w dolinie Raby odpowiednią wodę, ukończono wiercenie studzien próbnych, a obecnie buduje się studnię zbiorową, w której rozpoczęto pompowanie wody, zaś w dniach najbliższych rozpocznie się budowa studzien celem ujęcia wody. Wodę, według projektu, będzie się tłoczyć do zbiornika na wysokości 80 m., zaś sieć rur obliczoną na 15.000 m. Badania wykonane z uwzględnieniem najnowszych zdobyczy naukowych, a próby wykazują zupełną zgodność z obliczeniami teoretycznymi.

Niemniej sprężystą i dbałą o rozwój miasta okazała się komisja inwestycyjna, uchwalając na posiedzeniu odbytem d. 11 b. m. szereg doniosłych przedsięwzięć, jak budowę kanałów, gazowni i hali targowej, na które to roboty zostanie wkrótce ogłoszony konkurs.

— **Wadowice 21 października.** Walne Zgromadzenie Towarzystwa Bursy im. Stefana Batorego w Wadowicach, odbędzie się w budynku Bursy dn. 28 b. m. o g. 4 a ewentualnie o g. 5 po południu.

Porządek obrad obejmuje: Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia. Sprawozdanie z czynności Wydziału za r. 1905/6. Sprawozdanie kasowe. Uchwalenie budżetu na r. 1906/7. Wnioski i interpelacje. Wybór prezesa, 10 wydziałowych i 4 zastępców. Wybór komisji rewizyjnej.

— **Stare monety.** W Kołomyi znaleźli robotnicy przy kopaniu rowów garnek, wypełniony wielką ilością monet, przeważnie z XVI i XVII wieku. W miejscu, gdzie odkopano skarb, znajdował się niegdyś cmentarz.

Odznaczenie naczelnika straży pożarnej. Wczoraj o godz. 11 przed południem odbyło się na dziedzińcu strażnicy pożarnej w Podgórcu uroczyste przypięcie medalu zasługi za pożyteczną 25-letnią służbę w straży pożarnej p. Janowi Ilgowi, naczelnikowi straży. Na dziedzińcu zgromadziła się cała straż pożarna oraz oddział policji miejskiej i ustawiła się w półkoło na tle rekwizytów pożarnych. Przybył także burmistrz Maryewski, wiceburmistrz Kaczmarek, sekretarz mag. Kowalski, asesor Łuczko i liczne grono urzędników magistratu. Burmistrz Maryewski podniósł w dłuższym przemówieniu zasługi p. Ilga około podniesienia i zorganizowania straży, podziękował mu w imieniu miasta za pożyteczną działalność i przypiął mu medal honorowy. P. Ilg podziękował w krótkich słowach, poczem zgromadzeni liczni przyjaciele i znajomi zbladali mu życzenia. Imieniem straży poż. skadał mu życzenie sierżant Łossonski, imieniem policji sierżant Ilrycyk.

— **W zakładzie ubezpieczenia robotników dla Galicji i Bukowiny we Lwowie** zgłoszono w III-im kwartale 1906 ogółem 919 wypadków. Zakład załatwił w tym czasie 1212 spraw wypadkowych, a tytułem rent wypłacił w III-im kwartale 1906: Ascendentom kor. 1399.06; przemijajaco niezdolnym do zarobkowania kor. 23,140.68, sierotom kor. 22,642.23. Tytułem odprawy wypłacił wdowom kor. 3022.64; tytułem kosztów pogrzebu kor. 1104.40 a tytułem kosztów dochodzenia wypadków kor. 10,844.89. Wypłacono nadto wartość kapitałową rent kor. 480.88. Razem wypłacił Zakład tytułem odszkodowań w ciągu III kwartału 1906 kor. 248975.14. Na częściowe pokrycie rent powyższych i ich wartości kapitałowych, deklarowano lub nałożono z urzędu od 1 czerwca 1906 do 30 września 1903 tytułem opłat kor. 679,008.80

Wiec urzędników we Lwowie.

Lwów. (Tel. pryw.) Udział urzędników państwowych, w wiecu, odbytym wczoraj popołudniu w sali ratuszowej, był mniej licznym, jak roku zeszłego. Z naczelników władz przybyli: wiceprezydent namiestnictwa Łoś, prezydent wyższego sądu krajowego Tchórznicki, szef biura prezydyalnego w namiestnictwie radca dworu Zalewski, wiceprezydent wyższego sądu dr. Dylewski. Radca dworu Piwocki zagajając obrady zaznaczył, że komitet zwołał wiec na wezwanie cent. związku stow. urzędniczych we Wiedniu i że wiece takie odbyć się mają równocześnie we wszystkich miastach stołecznych kraju. Następnie wygłosił starszy radca poczt. Łaski dłuższy referat i postawił następującą jednomyślnie przyjętą rezolucję: Wiec urzędników państwowych odbyty we Lwowie dnia 21 b. m. uchwalił jednogłośnie wnieść petycję do wys. e. k. rządu i wys. Rady państwa z prośbą o przyznanie urzędnikom państwa czterech najniższych rang aż do czasu ustawowego, uregulowania płac, dodatku drożyznianego w wysokości 20 procent ich płacy, a ponawiając petycję zeszłorocznego wiecu o podwyższenie dodatku akty walnego dla urzędników we Lwowie, uprasza ze względu na coraz większą ogólną drożyznę o jak najrychlejsze pomyślnie załatwienie tej prośby. Wiec uchwała zawiadomić w drodze telegraficznej centr. związek urzęd. państw. o powyższej uchwale.

W dyskusji zabierał głos poseł Głabiński, który zaznaczył, że teraz wobec pomyślniejszego stanu finansów państwowych rząd niewątpliwie będzie mógł pospieszyć urzędnikom z wydatną pomocą.

Dalej przemawiał st. radca prokuratury i skarbu Łuczkiwicz a w końcu prez. dr. Dylewski, który zwrócił uwagę, iż taka sama drożyzna jak we Lwowie panuje także w mniejszych miastach na prowincyi.

Skład Fortepianów W. BARABASZ

KRAKÓW, L. 39, I. P. LINIA A-B.
(Dom Wgo Wł. Fischera)

Z teatru.

„Bodenhain“ przez Lucjana Rydla.

Ohydny frymark ziemią uprawiany w Wielkopolsce przez pewną część tamtejszej szlachty, wyzutej ze wszystkich uczuć honoru i patryjotyzmu, prowadzony albo jawnie z całym bezwstydem i cynizmem, albo skrycie, podstępnie, obłudnie, przy pomocy pośredników równie nieprawionych, — dostarczył p. Rydłowi bolesnego tematu do jego najnowszego dramatu. Autorowi chodziło niewątpliwie nie tyle o stworzenie dzieła sztuki, co o napiętnowanie i wystawienie pod pręgierz ogólnego oburzenia, bezecną nik-

czemność ludzi, będących tak samo zdrajcami ojczyzny, jak ci, którzy ją sprzedają na polu bitwy, odstąpienie kawału polskiej ziemi komisji kolonizacyjnej, jest taką samą zbrodnią, jak wydanie twierdzy w ręce wroga. To też społeczeństwo powinno takich sprzedawczyków odtrącić od siebie, i okryć ich taką wzdargą i hańbą, iżby już nigdy nie mogli stać się szkodliwymi lub innych swoich przykładem zarażać. Niestety obywatelstwo wielkopolskie nie stanęło na wysokości swego posłannictwa i zbyt pobłażliwie traktowało różnych mniej lub więcej utytułowanych kolonizatorów, bez pomocy których wszystkie miliony pruskie nie osłabiłyby naszych narodowych stanowisk. Słusznie też piętnuje L. Rydel tę słabość, która zapewnia bezkarność niegodziwym jednostkom, i nawet ich z towarzyskiego obcowania nie wyklucza! Jest to niezawodnie jeden z głównych powodów ciężkich strat w ziemi jakie ponieśliśmy pod zaborem pruskim. Drugą przyczyną to karciarstwo, które tak rozwieliło się wśród wielkopolskiej szlachty, że ludzie szlachetniejsi zawiązali specjalną ligę do zwalczania tej społecznej klęski. Karty i wesołe a ładne Niemki berlińskie, rujnują młode pokolenie, odbierają mu hart i poczucie obowiązku, i ułatwiają kolonizacji jej niszczyielską działalność.

Wszystkie te pierwiastki naszej zguby u dramatyzował p. Rydel w historii hr. Ziemiowita, właściciela Bodzantowa, który dzięki namiętności do gry i słabości dla bezmyślnej i bezczelnej berlińskiej kokoty, — na pół zrujnowany, sprzedaje majątek, będący w rękach jego rodziny od 14 pokoleń, — komisji kolonizacyjnej, i zostaje wyrzucony z własnego domu przez agenta pruskiego.

Bodzantowo będzie się odtąd nazywało Bodenhain...

Ze szczerem i szlachetnem oburzeniem pisał p. Rydel swój dramat, który wskutek tego ma wszystkie cechy utworu tendencyjnego a dążąc do pewnego z góry wytkniętego społecznego celu, pod względem artystycznym, nie jest dość wykończony. Nie wymalował zwłaszcza autor ponuro-wspaniałego tła okropnej walki narodowej, na którym rysują się i poruszają figury jego dramatu.

Nie ujmuje to wartości sztuki, która działać będzie jako dokument i jako satyra wyższej miary. Działanie to będzie zaś niezawodnie silniejsze i bardziej bezpośrednie, niżeli niepopularne i nie zawsze trafne moralizowanie na wiecach, w dziennikach, broszurach i innemi podobnemi sposobami. Silne obrazy dramatyczne, ujęte w pięknie brzmiące rymy, kresione tym jedynym i czystym językiem, który jest jedną z wybitnych właściwości utworów Rydla — zajmą i poruszą słuchaczy i tkwić będą długo w ich pamięci.

Jeżeli główny a smutny bohater, w którym autor chciał zapewne upostaciować słabość charakteru, niedołęstwo i chwiejność, cechujące tego rodzaju ludzi, — nie został dość konsekwentnie wykończony, za to otacza go galerja figur trafnie i bystro z życia pochwyconych, prostych a wyrazistych.

Kilka scen zbyt przykrych, kilka efektów cokolwiek szablonowych, można by łatwo usunąć lub zmienić bez szkody dla całości, — ujmując swym zapalem szlachetną myślą, która się wysnuwa w każdej scenie.

Wykonanie było wogóle staranne i dobre. Zwłaszcza: pp. Solski, Sobiesław, Frietsche, Jednowski i Andruszewski stworzyli typy nader plastycznie skomponowane. P. Kosiński nie zupełnie umiał sobie radzić z rolą Ziemiowita, która też wyszła znacznie bliżej w scenicznym

Najlepszym pokarmem dla dziecka

Warunkach zdrowej i dobrej karmicielki MACZKA DLA DZIECI GURGULA jest jedynym środkiem odżywczym i wyżywczym, który ten brak skutecznie zastąpi. Do nabycia w aptekach. Do każdej puszki dołączamy opis użycia.

Osobliwie w pierwszym okresie życia jest mleko zdrowej matki. Gdy jednak pokarmu tego nie ma, gdy matka nie znajduje się we wszystkich

wykonaniu, niż z pod pióra autora.

P. Rydla wywoływano kilka razy i podano mu piękne kwiaty. Na obu przedstawieniach teatr był wypełniony.

—oooooooo—

TELEGRAMY

DYMISJA HR. GOŁUCHOWSKIEGO.

Minister spraw zagranicznych hr. Gołuchowski oddał cesarzowi swoją tekę do dyspozycji. Cesarz przyjął w zasadzie dymisję.

Wiedeń. Dymisja ministra spraw zagranicznych hr. Gołuchowskiego nastąpiła na wezrząszej audyencji u monarchy.

Dzienniki omawiając przesilenie, wymieniają jako następców hr. Gołuchowskiego: ambasadora w Londynie hr. Mensdorf-Pouilly, ambasadora w Petersburgu hr. Aehrenthala, oraz b. radcę ambasady w Paryżu hr. Karola Kuńskiego. Autentycznych wiadomości dotąd nie ma.

—oooooooo—

Reforma wyborcza.

Wiedeń. W komisji dla reformy wyborczej obradowano dziś dalej nad § 42. Przemawiali: Loecker, Herold i Hruby. Pos. Stein złożył następujące oświadczenie imieniem wszechniemców: Przy drugim czytaniu ustawy o reformie wyborczej, dany z całą stanowczością wyraz naszemu opornemu stanowisku i zastosujemy przytem wszelkie parlamentarnie dozwolone środki. — Jak z jednej strony bardzo pragniemy i spodziewamy się poparcia ze strony niemieckiej, tak z drugiej strony z całą stanowczością odrzucimy sojuszników z obozu nieniemieckiego walczymy teraz z powodów czysto narodowych, do których przylączyła się także niesprawiedliwość na polu socjalnem.

Na tem przerwano obrady do godziny 3-ciej.

—oooooooo—

Z sejmku węgierskiego.

Budapeszt. Sejm przyjął bez dyskusji projekt ustawy w sprawie przewiezienia zwłok Fr. Rakoczego i rozpoczął obrady nad projektem ustawy w sprawie popierania przemysłu.

—oooooooo—

Interwiew z Stolypinem.

Petersburg. (P.a.t.) W interwiewie z wspólnym pracownikiem „Now. Wrem.“, oświadczył Stolypin kategorycznie, że Duma zbierze się 4 marca 1907 r. Po zbadaniu ustawy wyborczej przez senat, nie będzie w tym kierunku żadnej przeszkody. Ukaz o równouprawnieniu ludności wiejskiej prawdopodobnie wpłynie uspokajająco na społeczeństwo, które się przekona, że rząd przeprowadzi faktycznie swój zapowiadany program. Rząd ani partii prawdziwych Rosyja ani żadnej innej nie da się wciągnąć w wir partyjny.

Nowe wybory do Dumy.

Petersburg. (Pet. aj. tel.) Prezydent rady ministrów przesłał gubernatorom telegraficznie okólnik z wezwaniem jak najrychlejszego wygotowania list wyborczych do Dumy, które muszą być sporządzone najpóźniej do dnia 3 grudnia.

Udają, że nie potrzebują pieniędzy.

Petersburg. (Pet. aj. tel.) jest upoważniona do stwierdzenia, że pogłoski, obiegające prasę o rzekomych rokowaniach rządu ros. w sprawie zaciągnięcia nowej pożyczki zagranicznej, są zupełnie bezpodstawne. Toż samo bezpodstawną jest pogłoska, jakoby dom Rotszylda zajął w tej sprawie odmowne stanowisko, gdyż ani temu, ani innemu bankowi nie czyniono takiej propozycji.

Z zamętu rosyjskiego.

Berlin. B. Wolfa donosi z Juzówki w gubern. jakaterynosławskiej, że 10 uzbrojonych ludzi napadło na kasjera kopalni w Kamenskoje i zrabowało mu 10.000 rubli. Rabusie umknęli mimo iż jednego z nich zranił żołnierz policyjny, który towarzyszył kasjerowi.

—oooooooo—

Rosyjski oficer.

Petersburg. Na Newskim Prospekcie koło mostu Aniczkowa zranił wczoraj wieczorem oficer pułku omskiego pewnego oficera szabłą, poczem usiłował w dorożce ująć, a na starający się zatrzymać go tłum, rzucił się z bronią. Wreszcie udało się go uwięzić. Motyw czynu nieznan.

—oooooooo—

Prawdziwi Rosyjanie.

Kijów. (P. a. t.) Kongres związku „prawdziwych Rosyan“ uchwalił prosić cara, by wydał nową ustawę wyborczą w duchu narodowym z wykluczeniem żydów od prawa wyborczego. Kongres wyraził też życzenie, aby Duma miała tylko charakter doradczy.

Wiec studentów w Moskwie.

Moskwa. (Pet. aj. tel.) Wczoraj odbyło się zgromadzenie kilku tysięcy studentów. Uchwalono zabronić osobom obcym wstępu na uniwersytet i rozciągnąć w tym kierunku ścisłą kontrolę.

Bomba w Elizawetpolu.

Elizawetpol. (Pet. aj. tel.) Na tutejszej stacji kolejowej rzucono bombę na posterunek żandarmerji. Trzech żandarmów odniosło ciężkie rany, dwóch lekkie.

Zamach na pociąg.

Władykaukaz. (Pe. aj. tel.) Na stacji Gudermes spadł pociąg towarowy z nasypu kolejowego. Dotąd nie stwierdzono liczby osób, które uległy wypadkowi. Wypadek był następstwem zbrodniczego zamachu, jaki przygotowano na pociąg pocztowy.

Zatonięcie okrętu.

Władystok. (P.a. t.) Ros. parowiec „Wargajin“, który stąd wczoraj odpłynął najechał na torpedę i natychmiast zatonął, przyczem 200 podróżnych straciło życie. Tylko jednego wyratowano.

W żelaznej trumnie.

Bizerta. Komisya śledcza sądzi, że „Lutina“ wskutek doznanego uszkodzenia zanurzył się tylną częścią i zaraz napelnił się wodą. Minister marynarki odjechał z powrotem do Paryża.

Bizerta. Okazało się niemożliwym wydobyć zwłoki z „Lutina“ i projekt ten poniechano.

Nowy gabinet we Francji.

Paryż. Clemenceau oświadczył, że w ciągu dnia wczorajszego nie ofiarował nikomu teki i ograniczył się tylko do zasiągnięcia informacji od generała Piquarta w pewnej kwestji. Clemenceau sądzi, że utworzenie gabinetu nastąpi przed upływem czterech dni.

Paryż. (Aj. Havasa) Jak słyhać, Clemenceau będzie się dzisiaj zajmował głównie kwestją obsadzenia teki spraw zagranicznych. Zdaje się potwierdzać wiadomość, że tekę wojny obejmie generał Piquart.

—oooooooo—

Walka o pacierz polski.

Poznań. Okólnik ks. arcybiskupa Stablewskiego przeciwko niemieckiej nauce religii sprawił, że opór dzieci przeciw tej nauce stał się w W. Ks. Poznańskim już niemal ogólnym. Wobec tego naczelny prezydent prowincji poznańskiej

Waldow powołany został do Berlina. Poprzednio miał on kilka konferencji z arcybiskupem, podczas których przyszło podobno do ostrej wymiany zdań.

Bandytyzm w Petersburgu.

Petersburg. (Pet. aj. tel.) Wczoraj po południu przybyli trzej młodzi ludzie uzbrojeni w rewolwery do administracji organu kadetów „Rjeez“ w której znajdowało się około 30 osób. Jeden z tych trzech miał bombę. Oświadczyli oni, że są członkami organizacji bojowej, wzięli z kasy znajdujące się tam 50 rubli i odeszli.

NADESLANE.

Rubryka ta nie pochodzi od Redakcji, która też za nią nie odpowiada.

Docent Dr. Ksawery Lewkowicz powrócił i ordynuje jak dawniej w chorobach dzieci od 3—4 ul. Łazienna 3. Telefon 521. 2288

Dentysta Dr J. Syrop

wrócił

ordynuje Plac W. Świętych 1. 10 naprzeciw Magistratu.

Dr. Franciszek Krzyształowicz

prof. n. dermatologii Uniw. Jag. przeprowadził się na ulicę Basztową 6.

Skład fortepiano w pianin

nowych i przegranych, sprzedaje i wypożycza najtaniej za gotówkę i na raty instrumenta 1845

Z. Raba, ulica w. Jana L. 13

Kancelarya adwokata 2252 2

Dra. Juliana Gertlera

przeniesioną została na ul. FLORYAŃSKA 1. 31 I piętro.

Zgubiono.

w sobotę dnia 20 b. m. o godzinie 8-iej wieczór przy ulicy Długiej przed kamienicą l. 50 — czarną portmonejkę z kilkoma haferkami i złotą obrączką ślubną z datą 4. X. 1902, oraz z pierścieniem z brylantem z datą 17. 8 1892.

Łaskawy znalazca zechce zgubione przedmioty zwrócić właścicielowi Długa 50, I piętro, gdzie otrzyma sowitą nagrodę.

IATLO AUERA.

Tylko nasze oryginalne siatki są prawdziwe i doskonałe. W celu ostrzeżenia publiczności przed naśladowaniem opatrzone są te siatki widocznym znakiem

Auerlicht

Siatek w cenie po 60 hal., siatek małych po 55 h. cylindrów po 30 i 20 hal. dostać można w Gazowni miejskiej przy ulicy Gazowej 1.1 oraz w sklepie Gazowni przy placu Szczepańskim l. 1. 2 0836

Auergesellschaft, Wien. IV/1.

Wszędzie do nabycia
Kalodent

niezbędny Krem na zęby czysty i oszczędny. Białymi i zdrowymi.

De Laroche & Co Cognac Koniaki tej marki są najlepsze i najtańsze, wszędzie do nabycia.

Generałowie Siedl. Dr. Mleć, Franiewicz i Paweł, Kraków, Rynek główny 25.

Kufekego

Dzieci rozwijają się przytem znakomicie i nie cierpią na zaburzenia trawienia.

Wybitnie uznana w bieguncce, niezycie kiszki, rozwolnieniu i t. p.

Polecana przez tysiące lekarzy w kraju i zagranicą.

Maczka dla dzieci.

Najlepsze pożywienie dla dzieci zdrowych i chorych na żołądek.

Do nabycia w aptekach i składach aptecznych.

Fabrik diät. Nahrungsmittel R. KUFKE, Wien I., und Bergedorf-Hamburg.

Kufekego

Proszę żądać gratis i franco mego bogato ilustrowanego polskiego cennika z przeszło 1000 odbitek zegarków, wyrobów srebrnych i złotych.

KANNS KONRAD
pierwsza
Fabryka zegarków w Bruex Nr. 948 (Czechy).

Prawdziwy nikłowy kotw. remont. wraz z łańcuszk. K. 4. —, 3 zegarki K. 11.50. Tenże z podwójną kopertą K. 6.80. Nikłowy budzik K. 2.90, 3 sztuki 8.—, w nocy z świecą tarczą K. 3.30, 3 sztuki K. 9.—. Nie ma ryzyka! Dowolna wymiana, lub zwrot pieniędzy.

2 biurka

w dobrym stanie 1 kancelaryjne 2-gie (eleganckie) nadające się do domu.

I wieszaki

wielkie z tylną ścianą da kawiarni lub restauracji do przedania. Wiadom. w Adm. „Głosu Narodu“ 2501

OKRYCIA

Damskie i kostiumy gotowe i na zamówienia poleca **Magazyn i pracownia okryć damskich -- pod zarządem Leopolda Fadena** Krakowie przy ul. Floryańskiej Nr. 26 I piętro. 1924
Wszelkie zamówienia wykonuje w jak najkrótszym czasie.

Trzy guldeny

kosztuje paczka poczt. brutto 5 kg. pięknie sortowanych odpadków mydeł: **fiolkowych, różanych, heliotrop, Moschus, konwaliowych, brzoskwiniowych, liliowych i t. d.**
Wysyła za zaliczką **Bohemia Parfümerie Bodenbach a/B., Weiher 221.**

Suknie damskie

od 3-ch koron.

Sukienki dziecinne

od 1-ej korony przyjmuje się do roboty. Ul. Ogrodowa 6 na dole, wprost bramy.

Uczycielki gry na fortepianie

udziela rutynowana nauczycielka — uczennica pierwszorzędnej profesora — przystępnej cenie. Wiadomość w Administracji „Głosu Narodu“.

Zarząd pasieki A. Krainskiego

Jezierzanach wysyła miód prawdziwy lipcowy tegoroczny w 5 blaszankach opłatnie po cenie 50 hal. — Miód prawdziwy lipowy tegoroczny w 5 kil. blaszankach po cenie 7 kor. — **Miód tny i młody owocowy** w 5 blaszankach opłatnie od 5 kor. hal. do 7 kor. 1793 20

Wiszaje lub Astmę

korzy, nawet tacy, kserzy nigdzie znaleźli uzdrowienia niech załączają prospektu i wiarogodnych świadectw z Austrii gratis. **C. W. Altonn - Bahrenfeld** (Elbe) Deutschland. 2234 12

Założone w r. 1882

Towarzystwo tkaczy

pod wezwaniem św. Sylwestra

w KORCZYNI

poczta loco, obok Krosna

odznaczone medalami zasługi na wystawach w Rzeszowie, Przemyślu, Krakowie i na powszechnej wystawie we Lwowie w r. 1894.

Poleca Szan. Publiczności ze swego głównego składu wyroby czysto lniane, jak: Płótna różnego gatunku od najcięższych do najgrubszych, dreliszki szare i kolorowe liberyjne, dymy zwykłe i adamaszkowe, ręczniki zwykłe i adamaszkowe, obrusy z serwetami w różnych deseniach i gatunkach, tak białe adamaszkowe jak również kolorowe chustki męskie i damskie białe, ściereki w różnych gatunkach, fartuszki kolorowe, lniane lub z kręconych nici ze szlakiem, kamgarny czysto wełniane, szewioty (zeugi) na ubrania męskie, letnie i zimowe, różnego koloru i gatunku; itp. wyroby w zakresie tkactwa wchodzące.

UWAGA: Towarzystwo nie posiada w żadnym mieście składu ani też nie wysyła żadnych agentów, lecz ma skład tylko w **Korczynie** przy (szkole zawodowej tkackiej) we własnej kamienicy. 2201 8

Cenniki i próbki na żądanie wysyła się frk.

2201 8

Z poważaniem

Dyrekcya.

Założone w r. 1882

13987

Ogłoszenie licytacji.

Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie rozpisuje licytację przez oferty na następujące dostawy w r. 1907.

Przy wnoszeniu ofert należy złożyć w kasie szpitalnej:

1) Artykuły sanitarne wata, organtyna etc.	1000 K.
2) Artykuły sanitarne, wyroby gumowe płótna poduszki worki etc.	500 „
3) Ślonina 6000 Kg. Smalec 2000 Kg. szynka 1500 Kg.	500 „
4) Krupy wszelkie, oraz groch i fasola 30.000 Kg.	500 „
5) Powidła 600 Kg.	50 „
6) Cukier z przeworskiej cukrowni 7000 Kg.	400 „
7) Kawa „Kampinas“ surowa 2000 Kg.	200 „
8) Towary kolonialne	100 „
9) Spirytus, wódka, rum 2000 litrów	50 „
10) Jaja kurze 190.000 sztuk	500 „
11) Kury żywe 1500 sztuk. Kurczęta żywe 3000 szt.	50 „
12) Mydło do prania 6000 Kg. palmowe 300 Kg.	150 „
13) Słoma okłotowa żytnia 35.000 Kg.	70 „
14) Pokost, farby czerzyzna, terpentyna, pędzle, linoleum zapalki itp.	150 „
15) Sprzęty szklane i fajansowe	50 „
16) Nici, bawełna, guziki igły etc.	50 „

Ilości podane są w przybliżeniu. —
Do ofert należy dołączyć próbki z wyjątkiem artykułów wymienionych w pozycjach 3, 10, 11, 13. Bliższych wyjaśnień co do warunków dostawy udzieli Zarząd szpitala w godzinach urzędowych.

Oferty, opatrzone znaczkami stempłowymi na 1 Koronę należy wnieść w godzinach urzędowych do biura Dyrekcji Szpitala św. Łazarza najdalej do 24 października b. r. do godziny 12 w południe.

Do listu terminowego będzie wymagana kaucja w wysokości 10% wartości całorocznej dostawy.

Dyrektor krajowego Szpitala św. Łazarza
Ponikło mp.

Zakład ogrodniczy

św. Jozefa dla osieroconych chłopców
w Krakowie, ulica Karmelicka 66.

poleca na obecną porę:

Szczepy owocowe jak

jabłonie, grusze, śliwki i wiśnie czerechy brzoskwinie i morele wysokopienne i karłowe tylko w doborowych gatunkach cztero i pięcioletnie;

Krzewy owocowe jak

agrest, porzeczki i maliny, dziczki owocowe jabłoni i gruszy; **1000 à 20 Koron.**

Krzewy ozdobne jak

akacje kuliste i głogi uszlachetnione (Crataegus) białe i różowe etc.

Cebulki i kłęczki kwiatowe:

hyacenty w różnych kolorach **à 15 do 36 hal.**, tulipany pojedyncze i pełne z najnowszych odmian **à 8, 10, 15 do 25 hal.** Krokusy **à 5 h.** narcyze **à 10 h.** za sztukę. Konwalie do pędzenia **1000 szt. 24 kor.**, do sadzenia **5 kor.** Wielki wybór roślin ciepło i zimnoszlakarniowych po bardzo przystępnej cenie; przyjmujemy zamówienia na bukiety, wieńce i wszelkie roboty w zakresie kwaciarstwa wchodzące: dekoracje salonów etc.
Cennik na żądanie opłatnie przesyła się.

2047 0

GALICYJSKA POWIEŚĆ WOJSKOWA.

Obecnie wyszła z druku:

HRABINA VERA I JEJ DWÓR

przez **Utyyl (Baron von Baillon)**

2256 2

Broszurowana Kor. 4.80 opraw. Kor. 6.60

Nakładca baron von Baillou przedtem c. i k. Rotmistrz i Szambelan, opisuje na podstawie własnych przeżyć, poufne stosunki galicyjskiego garnizonu jak również wysokich sfer.

Do nabycia w każdej księgarni oraz przez Zeitbilder-Verlag, Leipzig.

Łokal fabryczny

około 200 metr. pow. z kominem, w Podgórzu, blisko Rynku, nadająca się na parowóz masarnię, piekarnię lub inny przemysł od 1-go stycznia 1907 do wynajęcia. W tej fabryce znajdująca się parowa maszyna 8 konna z kotłem i transmisjami do sprzedania. 2278 4
Wiadomość **ul. Kalwaryjska 1. 18 w Podgórzu.**

RYDZE

Kiszone najznakomitsze w barylkach 5-cio klg. wysyła Handel **KALENDKIEWICZA w Limanowej** po 5 kor. 2170 30
Grzyby suszone ładne po 7 kor. za 1 klg.
Sok malinowy tylko prawdziwy z cukrem za barylkę 5 klg. 6 kor. wszystko opłatnie w Austrii.

Pokoje umeblowane

z całym utrzymaniem, łazienka ul. Długa Nr. 39. I na lewo. 2218

Handel kolonialny delikatesów i win Karola Pankiewicza

w Bochni przyjmie zaraz **uczniacz** lepszego domu z ukończ. I-szą lub II-gą klasą gimnazjalną. 2271 2

Latarnie

grobowe, powozowe i gospodarcze

Rogóżki

kokosowe i żelazne

Szatkownice tyrolskie Piece żelazne

poleca 2263 13

w największym wyborze i najtaniej
J. Górecki, Kraków.

Dwie parcele

budowlane obok siebie, każda 160 sążni kw. obszaru, w dobrem położeniu po 23.000 koron do sprzedania z sumy kupna połowa gotówką.

Wiadomość ulica Krowoderska 41 — —p. (po południu.)

Hotel George'a we Lwowie,

zupełnie odnowiony i rozszerzony jest

do wydzierzawienia

począwszy od 1 stycznia 1907 roku Bliższych szczegółów i warunków udziela **Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń Urzędników prywatnych** we Lwowie jako właściciel. 2269 5

Włosy na głowie.

Wąsy.

Jedyny środek, który po krótkim lecz starannem użyciu wywołuje nowy porost lub przyrost włosów jest

Johna Craven-Burleigh środek na porost włosów

Każdemu, kto ma łysinę, lub słaby zarost daje pewną, **jedyną sposobność** ten sławny środek na porost włosów wypróbować bez żadnych kosztów.

John Craven Burleigh, będąc poprzednio łysym, poznał w czasie swej podróży po Szwajcaryi pewnego uczonego człowieka, który go zapytał, czy chce napowrót uzyskać swoje włosy. Mimo, że John Burleigh przyzwyczał się od dawna do myśli pozostać łysym, potwierdził pytanie z ciekawości i otrzymał od uczonego receptę, którą mu tenże polecił natychmiast przyrzadzić.

Przybywszy do Genewy, nie zaniechał tego wykonać i zaczął używać preparatu, nie wierząc jednak w skutek, po tylu daremnych poprzednich usiłowaniach z innymi środkami. I patrzcie! Już po trzech tygodniach zauważył nowy porost, a po dalszych 14 dniach, głowa jego pokryła się całkowicie włosami. Polecił potem część tej pomady posłać dwóm swoim przyjaciółom, a i u nich pokazał się ten sam zadziwiający skutek. Od tego czasu sprzedaje John Craven-Burleigh ten środek dla dobra ludzkości, do czego od

wynalazcy otrzymał upoważnienie i dzisiaj jest w posiadaniu niezliczonych i dobrowolnych listów dziękczynnych chwalejących bezprzeczenie działanie tej pomady.

Ażebym zatem każdy mógł się przekonać o skuteczności tego środka, może być wysłana na życzenie próbka za darmo. Gdy się następnie przekonacie, że wasze włosy poczynają porastać, możecie sprowadzić sobie dalszą dozę po umiarkowanej cenie.

Proszę adresować wszystkie zapytania do **William Scott w Wiedniu**. Tenże wyśle każdemu, kto poda swój adres i załączy 20 hal. (na porto i opakowanie), oraz wymieni nazwę dziennika, próbkę tego środka gratis.

William Scott

Wien 1861

Franz Josefs-Kai 19.

Cegielnia parowa

Eleonory Księżny Lubomirskiej w Szczecinie sprzedaje dachówkę ciągnioną i tłoczoną, podwójnie żłobioną, wykonaną wedle najlepszych i najnowszych wzorów gąsiorów, rurki, drenowe wszelkich rozmiarów, jakoteż

cegłę maszynową

wszystko z najlepszego i doborowego materiału z załadowaniem na wagony na stacyi Szczecino, po umiarkowanych cenach. Dla większych odbiorców udziela fabryka odpowiednich opustów. Zgł. przyjmuje i cenniki na żądanie wysyła

Zarząd dobr Szczecino.

Jedwabne, Sukienne,

Skład bielizny

Flanelowe, angielskie,

Codzien Nowości

Bluzki angielskie

M. Beyer i Spółka

Kraków, Sukiennice.

№ ins. 47.

HALA LICYTACYJNA

c. k. Sądu powiatowego cywilnego w Krakowie, św. Jana 3.

środa dnia 24 października 1906 o godz. 9 i w dniach następnym będą sprzedane:

Mąka, kasza, groch, otręby, ryż, kukurydza, kawa, kanar, mydło, wagi, dywanik.

Kraków, dnia 24-go października 1906 roku.

Bliższe szczegóły na tablicach, w hali umieszczonych.

Ogłoszenie licytacji

dnia 12 listopada 1906 r. i dni następnym.

Dyrekcya Kasy Oszczędności m. Krakowa podaje do publicznej wiadomości, iż w tutejszym zakładzie pożyczkowym na zastawy ruchome

Kosztowności

w złocie, srebrze, i drogich kamieniach

a mianowicie: Nr. 23 983, Nr. 24 818, Nr. 25 521 z roku 1904 oraz Nr. 374, Nr. 5 739, Nr. 10 523 i Nr. 11 313 z r. 1905 i od Nr. 14 104 do Nr. 35 096 z r. 1905 tj. do dnia 31 października 1905 r. włącznie, tudzież ubrania, bielizna, dywany, maszyny do szycia, rowery, broń myśliwska, aparaty fotograficzne, obrazy i książki, Nr. 13 911 i Nr. 18 074 z r. 1905 i od Nr. 23 139 do Nr. 25 683 z r. 1905 oraz od Nr. 2 do Nr. 7 579 z r. 1906 tj. do dnia 30 kwietnia 1906 r. włącznie zastawione, a dotąd nie wykupione ani prolongowane, stosownie do § 22 Statutu, zostaną sprzedane najwięcej dającym w drodze publicznej licytacji, która odbędzie się dnia 12 listopada 1906 r. i dni następnym o godz. 9^{1/2} przed południem.

przy ulicy Szpitalnej L. 15.

Wzywa się zatem strony interesowane, aby we własnym interesie przed terminem licytacji do dnia 10 listopada 1906 r. włącznie pospieszły z wykupnem lub prolongowaniem swoich zastawów.

Do sprzedania

dom II ptr.

przy ulicy Karmelickiej l. 10. Zgłoszenia tamże w sklepie A. Strenka. 2262 3

Pokój frontowy

elegancki, umeblowany, dla kobiety jest każdej chwili do wynajęcia. Wiadomość w Administracyi „Głosu Narodu“. 2255 3

Dom parterowy

o 8-miu pokojach, kuchni przedpokoju, czterech werandach, z ogródkiem, w najzdrowszym przedmieściu Krakowa jest pod korzystnymi warunkami do sprzedania. Wiadomość J. K. poste restante Kraków. 2268 3

Ochrona kobiety!

Książka bardzo ważna dla każdej rodziny i kobiety przez lekarza dla kobiet Dra. Hartmanna. Wysyła dyskretnie za nadesłaniem 90 hal. w markach Oskar Fischer, Dresden, Postamt 19. 9416

Masło deserowe

codziennie świeże w 5 kilogr. paczkach wysyła na zamówienie Zarząd 2165 10

Dóbr Radymno

Sprzedam rentowny interes fabryczny, potrzeba gotówki 12.000 kor. Karol Łuczko aptekarz w Podgórzu. 2273 3

Sensacyjna nowość!
Orkiestra w kieszeni!

Kilka takich instrumentów jest w stanie utworzyć formalną orkiestrę. Instrument stanowi harmonijkę z 10 otworami a 20 tonami oraz bębenkiem do akompaniamentu. Cenny instrument w eleg. kart. opakowaniu K. 250. Takie instrumenty 16 otworach (32 ton.) z tonacją tremolową w ozdobnym opak. 3 kor. Każdy może grać bez nauki. Wyślemy za poprzedniemi nadesłaniami gotówki lub za zaliczką uskuteczni. Dom eksportowy instr. muz. **Hann Konrad**, w Brtix Nr. 953 (w Czechach). Bogato ilustr. polski cennik, zawierający przeszło 1000 rysunków, wysyła fabryka na żądanie darmo i opłatnie. 2165 1

Porebski & Zimler

Kraków, Rynek S. 8

polecają

Halki damskie i dla dzieciąt, Bluzki, Bolera, Kaftaniki, Kalesony, Pończochy, Skarpetki, Rękawiczki, Szale i chustki, Kamasze.

Składu na książki

na dole położonego (1 izbę wielką lub 2 mniejsze) poszukuje **D. E. FRIEDLEIN** Księgarnia. 2 220

Folwark w obrzarze 48 m. polny, żony do południa w grzystej okolicy pół godziny od stacyi kolejowej Bobowa jest zaraz sprzedania wraz z krescensyą. Zgłoszenia pod Sz. 6. poste restante Bobowa 2

Doskonały hotel

na kółkach do wożenia chorych i tania do nabycia. — Również kanapka jutowa; sześć krzeselek i stoły dalm. **Dietlowska 75** — parna prawo. 2

Starsza panienska

skromnego wychowania władająca dobrze jęz. polskim w piśmie znajduje umieszczenie w sklepie rzeźniczym z jęz. niemieckim mają pienszeństwo. — 2

Potrzebna zdolna kucharka restoracyjna, biegła ta w wydziałaniu porcyj. — Płaca 5 80 koron miesięcznie i cale utrzymania. — Zgłoszenia od godz. 3 — 5 po południu. ul. Straszewskiego l. 4 II drzwi nr. 34. 2

Poszukuje się zaraz na Morawach **Służąca**

młodsze, zdrowe, schludne i wie dziewczę, do roboty domowej i w grodzie, mówiącą czysto, lecz ty po polsku. Może się nauczyć wżwego gospodarstwa i dobrze gotować. Podróż się płaci. Zgłoszenia z łączeniem świadectw lub odpisów przyjmuje Adm. Głosu Narodu. 2

Potrzebny od 1 Listopada **stróż żonaty**

trzeźwy, spokojny, przyzwyczajony, którego żona mogłaby przyjąć zajęcie u właściciela. — Zgłoszenia ul. Szlak l. 32 ty od 4 — 5 po południu. 2

Udzielam lekcji

niemieckiego języka po 1 Koronie i tłumacząc korespondencje. Adres w Adm. „Gł. N.“ pod 22

R. DITMAR

c. k. Nadworny Dostawca, Kraków, Rynek 13.

Największy skład lamp elektrycznych, lamp naftowych i lamp spirytusowych, żarowych, w najlepszym wykończeniu.

Utrzymuje na składzie

Piece naftowe bez rur i kominów — Kuchenki naftowe i spirytusowe, lichtarze latarnie słupkowe i ręczne, profilki wyroby majolikowe.

Wielki wybór Garniturów na umeblowanie, garniturów do kawy i herbaty według najnowszych fasonów. Garniturów do wódki i likierów,

Wyłączne zastępstwo

Szklę belgijskiego marki St. Lambert, porcelany królewskiej fabryki „Korona“ w Kopenhadze, szklę i fajansu angielskiego, Figur francuskich do światła elektrycznego.

Rozwóz do domów w plombowanych blaszankach nafty cesarskiej salonowej, oraz prawdziwej amerykańskiej w każdej żądanej ilości, po cenach targowych (W abonamencie na kupony taniej.) Na prowincye wysyła nafty w beczkach we wtorki i piątki.

Skład naftowy ul. Grodzka l. 13.